

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา **ว๒๓๑๐๒** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยที่ ๑ วรรณคดีพิจารณา

เรื่อง ส่องถ้อยคำ ดมด้าวรรณศิลป์

ครูผู้สอน ครูมานิตา สาเหลื

ส่งท้ายคำ เต็มคำวรรณศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ยกตัวอย่างตัวบทที่มีวรรณศิลป์ได้
๒. เขียนวิเคราะห์ด้านวรรณศิลป์จากบทละครพูด
เรื่อง เห็นแก่ลูกได้
๓. บอกคุณค่าด้านวรรณศิลป์จากบทละครพูด
เรื่อง เห็นแก่ลูกได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมสำรวจความรู้ “วาทานี้เป็นของใคร”

กิจกรรม ✦

“วาทานี้เป็นของใคร”

คำชี้แจง:

ให้นักเรียนพิจารณาคำพูดต่อไปนี้
แล้วยกมือตอบว่าคำพูดนี้เป็นของตัวละครใด
ในบทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก

ฉันเสียใจ ที่แกลมาบังคับ
ให้ฉันต้องพูด

ฉันเสียใจ ที่แกมาบังคับ
ให้ฉันต้องพูด

พระยาภักดี

ขอบพระเดชพระคุณ
ผมเข้าใจดีแล้ว

ขอบพระเดชพระคุณ
ผมเข้าใจดีแล้ว

นายล้ำ

ฉิบหายหมดตัว

ฉิบหายหมดตัว

นายล่า

การวิเคราะห์วรรณศิลป์
จากบทละครพูด

เรื่อง เงื่อนแก่อุป

ประเด็นการวิเคราะห์วรรณศิลป์

- การใช้บทสนทนาที่เหมาะสมกับ
สถานภาพของตัวละคร
- การใช้บทสนทนาที่สอดคล้องกับ
ลักษณะนิสัยของตัวละคร

ประเด็นการวิเคราะห์วรรณศิลป์

- การใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายลึกซึ้ง
- การใช้คำสื่อความหมายโดยนัย
- การใช้สำนวน

กิจกรรมวิเคราะห์วรรณศิลป์เพิ่มพูนปัญญา

คำชี้แจง:

- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ - ๖ คน
- ร่วมกันศึกษาบทสนทนาต่อไปนี้แล้ววิเคราะห์คำที่บ่งบอกลักษณะนิสัยของตัวละคร
- กลุ่มใดยกมือก่อนมีสิทธิ์ตอบและได้รับธงคะแนน

การใช้ทสนทนา
ที่เหมาะสมกับ
สถานภาพของแต่ละคน

ตัวอย่างบทสนทนา

ฮือ! แกไม่เชื่อ! ที่จริงแกก็ไม่น่าเชื่อ รูปร่างฉัน
มันโทรมเต็มที่ เค้าร้องແຕ່ງตัว ใช่ว่าก็ปอนเต็มที่
ที่ยังงี้ แต่ฉันสามารถได้เที่ยวว่า ฉันจะไม่
แตะต้องสิ่งของอะไร ของเจ้าคุณภักดี
ก่อนที่จะได้รับอนุญาต เข้าใจไหม?

การใช้บทสนทนาที่เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละคร

การใช้สรรพนามในบทสนทนาของนายล่า
ที่มีศักดิ์สูงกว่าอายคำ แต่ต่ำกว่าพระยาภักดี

คำที่เป็นข้อสังเกต

ฉัน แก – สรรพนามบุรุษที่ ๑ ใช้กับอายคำ

เจ้าคุณภักดี – สรรพนามที่ ๓ ใช้เอยถึงพระยาภักดี

การใช้บทสนทนา
ที่สอดคล้องกับ
ลักษณะนิสัยของ
ตัวละคร

ตัวอย่างบทสนทนา

นายล้า. เจ้าคุณ! ผมจะต้องพูดตามตรง ผมนะมันหมดทาง
เขากินแล้ว ไม่แลเห็นทางอื่นนอกจากที่จะอาศัยลูกสาว
ให้เขาเลี้ยง

พระยาภักดี. อ้อ! นั่นะ แกต้องการเงินยังงั้นหรือ?

นายล้า. ก็แน่ละ ไม่มีเงินก็อดตายเท่านั้นเอง.

การใช้บทสนทนาที่สอดคล้องกับลักษณะนิสัยของตัวละคร

คำพูดของนายลำบ่งบอกเจตนาของเขาว่า
หวังพึ่งพาลูกสาวโดยไม่คิดถึงผลกระทบใด ๆ

คำที่เป็นข้อสังเกต

“หมดทางเขากินแล้ว ไม่ແจเห็นทางอื่น
นอกจากที่จะอาศัยลูกสาวให้เขาเลี้ยง”

การใช้ถ้อยคำ
ที่สื่อความหมาย
ลึกซึ้ง

ตัวอย่างบทสนทนา

พระยาภักดี (เข้านั่ง.)

อ้อ!

การใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายลึกซึ้ง

คำบรรยายใช้คำสั้น กระชับ

แต่กินความมาก

คำที่เป็นข้อสังเกต

หน้าตึง หมายถึง แสดงสีหน้าไม่พอใจ

การใช้คำ
สื่อความหมาย
โดยนัย

ตัวอย่างบทสนทนา

น้ำเหลือง ๆ ไม่มีเรื่อครับ
มันค่อยขึ้นอกขึ้นใจ
เหนื่อยหนึ่ง?

การใช้คำสื่อความหมายโดยนัย

ใช้คำสื่อโดยนัยแทนการกล่าว

อย่างตรงไปตรงมา

คำที่เป็นข้อสังเกต

น้ำเสียง ๗ หมายถึง สุรา

การใช้ สำนวน

ตัวอย่างบทสนทนา

ฉันบอกแล้วว่า
เขาจะมีเมียมีเรือน
อยู่แล้ว.

การใช้สำนวน

ใช้สำนวนสื่อสารช่วยให้คำกระชับ

แต่สื่อความหมายชัดเจน

คำที่เป็นข้อสังเกต

มีเขย่ามีเรื้อน หมายถึง แต่งงาน

กิจกรรม

ส่งท้ายคำ
ในบทละครพูด

กตিকা

- ๑) นักเรียนศึกษาตัวบทในบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก
- ๒) นักเรียนวิเคราะห์และอธิบายคุณค่าด้านวรรณศิลป์
ที่เด่น โดยยกบทอ่านประกอบอย่างละเอียด

กิจกรรม

ส่งท้ายคำ
ในบทละครพูด

ทนุณอม

ทะนุณอม

ก. คอยระวังรักษา,
คอยประคับประคอง.

บทเรียนครั้งต่อไป

ส่องสังคม ผ่านวรรณคดี

ดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. หนังสือเรียนวรรณคดีไทย ม.๓

๒. สมุดภาษาไทย

๓. ใบงาน

ดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th